

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 225/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] zastúpeného advokátom Mgr. Marekom Gutikom, Armádna 1655/5, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 71/2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 71/2014.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 34 C 71/2014 namieta prietáhy v konaní.

Ako ďalej uvádza, „... na Okresnom súde Trenčín sa vedie konanie sp. zn. 34C/71/2014 kde... ako žalobca žiadam po žalovaných v I. až III. rade (MS SR, Generálne riaditeľstvo ZVJS, a ÚVV a ÚVTOS [REDAKOVANÉ] vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 1 013,75 eur a zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 500 eur a zároveň žiadam priznať náhradu trov tohto súdneho konania, a to titulom podľa môjho názoru zo strany ÚVV a ÚVTOS [REDAKOVANÉ] neoprávnene vykonávaných zrážok na trovy výkonu trestu z dávok priznaných mi zo strany Sociálnej poisťovne.

Predmetný návrh (žaloba) bola Okresnému súdu Košice II doručená dňa 26.08.2014...

Na Okresnom súde Košice II konanie postupovalo pomerne plynulo a súd si už v priebehu mesiaca september 2014 vyžiadal správy od Sociálnej poisťovne, ÚPSVaR a daňového úradu. Následne som uznesením Okresný súd Košice II zo dňa 29.09.2014 bol oslobodený od súdnych poplatkov. Ďalším uznesením z toho istého dňa som bol vyzvaný, aby som oznámil či súhlasím s rozhodnutím veci bez pojednávania, k čomu som sa vyjadril listom zo dňa 15.10.2014.

Odporca v III. Rade - ÚVV a ÚVTOS [REDAKOVANÉ] podaním zo dňa 13.10.2014 sa vyjadril k mojej žalobe a zároveň vzniesol námietku miestnej príslušnosti súdu. K veci sa vyjadrili a námietku miestnej príslušnosti vzniesli aj žalovaní v I. a II. rade.

Okresný súd Košice II s poukazom na miestnu príslušnosť postúpil dňa 21.10.2014 vec Okresnému súdu Trenčín.

Ako vidno z pokynu VSÚ kancelárii OS Trenčín (č. l. 132) tento dňa 15.01.2015 dal predložiť spis zákonnému sudcovi OS Trenčín za účelom ďalšieho postupu. Dňa 12.08.2016 zákonný sudca dal pokyn kancelárii a VSÚ ako vo veci ďalej postupovať.

Predseda OS Trenčín v nadväznosti na moju sťažnosť listom sp. zn. Spr 2105/2016 zo dňa 31.08.2016 konštatoval nečinnosť súdu. Pokyn sudcu zo dňa 12.08.2016 sa realizoval výzvou zo dňa 21.09.2016 (č. l. 153).

Zákonný sudca udelil kancelárii ďalší pokyn dňa 17.03.2017 a následne ma súd vyzval na vyjadrenie v zmysle tohto pokynu, teda či žiadam prideliť vec inému súdu alebo trvám na rozhodnutí v zmysle petitu. Na uvedené som odpovedal listom doručeným súdu dňa 29.03.2017 (č. l. 166).“.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ konštatuje, že „... Okresný súd Trenčín v období od 15.01.2015 (č.l. 132) do 12.08.2016, teda po dobu takmer 19 mesiacov vo veci nekonal, ergo po uvedenú dobu nespravil žiaden úkon smerujúci k vybaveniu veci. V uvedenom období mal pritom súd k dispozícii vyjadrenia všetkých žalovaných a nič mu nebránilo v ďalšom procesnom postupe spočívajúcom napríklad aj vo vydaní výzvy na opravu (doplnenie) podania, ak mal za to, že toto je nezrozumiteľné. Predsedom súdu konštatované objektívne dôvody nečinnosti súdu spočívajúce v jeho nedostatočnom personálnom obsadení, nemôžu zaťažovať stranu sporu a nie sú dôvodom liberácie súdu spod zodpovednosti plynulo postupovať v konaní...

Prieťahy v uvedenom období sťažovateľ - žalobca nespôsobil a nemožno ich pripísať ani na vrub prípadnej náročnosti veci. “.

4. V závere podanej ústavnej sťažnosti preto sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje, aby po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom konštatoval porušenie ním označených práv zaručených ústavou a dohovorom (bod 1), aby okresnému súdu prikázal v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 71/2014 konať bez zbytočných prieťahov a aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10 000 eur, ako aj úhradu trov konania v sume 312,34 eur.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 34 C 71/2014 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku nečinnosti okresného súdu v predmetnej právnej veci, ktorý do podania ústavnej sťažnosti zo strany sťažovateľa vec právoplatne neskončil.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom,

ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by ústavný súd mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

10. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

11. Ústavný súd sa osobitne zameril na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľa, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných prietahov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. ak „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). Z judikatúry ústavného súdu ďalej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 66/02, I. ÚS 154/03, I. ÚS 38/04, III. ÚS 199/02, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05).

12. Vychádzajúc z doterajšej stabilnej judikatúry ústavného súdu, je potrebné poukázať na to, že v prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu

sa nevyznačoval takými výraznými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru), nevyslovil porušenie základného práva zaručeného týmto článkom ústavy (napr. II. ÚS 57/01), prípadne návrhu buď nevyhoviel (napr. I. ÚS 11/00), alebo ho odmietol ako zjavne neopodstatnený (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 221/05).

13. Podľa názoru ústavného súdu nemožno na základe skutočností uvedených v sťažnosti považovať postup okresného súdu za taký, ktorý by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy v konaní“ v zmysle citovaného článku ústavy.

14. Podľa názoru ústavného súdu doterajší priebeh konania pred označeným súdom bol napriek možnosti efektívnejšieho a koncentrovanejšieho konania zo strany okresného súdu bez významnejších priet'ahov, a preto nezakladá reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu by eventuálne mohla spôsobiť porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru), čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť.

15. Lustráciou ústavného súdu bolo zistené, že žaloba sťažovateľa bola na okresný súd (v dôsledku jej postúpenia z dôvodu miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Košice II) doručená 27. novembra 2014. Namietané konanie okresného súdu sp. zn. 34 C 71/2014 teda do času podania ústavnej sťažnosti zo strany sťažovateľa na okresnom súde trvalo len niečo vyše 2 rokov a 4 mesiacov.

16. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že keďže sťažovateľ v priebehu konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 34 C 71/2014 využil svoje oprávnenie podať v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažnosť na priet'ahy v konaní, je potrebné v prípade sťažovateľom tvrdených priet'ahov v konaní dať okresnému súdu náležitú „príležitosť“ na poskytnutie nápravy, t. j. poskytnúť mu primeraný čas na odstránenie sťažovateľom

tvrdeného protiprávneho stavu, ktorý mal podľa neho porušiť jeho práva zaručené ústavou, ako i dohovorom.

17. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti (ako aj ním vykonanej lustrácie, pozn.), vyhodnotil, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 34 C 71/2014 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľa, ktorá by zodpovedala ústavno-relevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 6 ods. 1 dohovoru).

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

19. Ústavný súd v okolnostiach posudzovanej veci taktiež zdôrazňuje, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. apríla 2017